

UNITATS DIDÀCTIQUES INTEGRADES DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA I LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

(Educació Secundària Obligatòria)

La comunicació. El diari personal.

La carta personal.

L'entrevista i el debat

Joana M. Amengual

M. Dolors Juncosa

Mariantònia Manresa

Magdalena Serra C.

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura

Direcció General d'Ordenació i Innovació

Direcció General d'Administració Educativa

ÍNDEX

1. PROPOSTA DIDÀCTICA.....	2
1.1. CURS AL QUAL ES DIRIGEIX.....	2
1.2. INTRODUCCIÓ	2
1.2.a. <i>Què i per què és important</i>	2
1.2.b. <i>Tema transversal</i>	2
1.3. OBJECTIUS	2
1.4. CRITERIS D' AVALUACIÓ.....	3
1.5. CONTINGUTS.....	4
1.6. METODOLOGIA	5
1.7. TEMPORITZACIÓ D' ACTIVITATS	7
2. ANNEXOS.....	11
2.1. ANNEX 1	12
2.2. ANNEX 2	13
2.3. ANNEX 3	14
2.4. ANNEX 4	15
2.5. ANNEX 5	17
2.6. ANNEX 6	18
2.7. ANNEX 7	19
2.8. ANNEX 8	21
2.9. ANNEX 9	25
2.10. ANNEX 10	26
2.11. ANNEX 11	28
2.12. ANNEX 12	30
2.13. ANNEX 13	31
2.14. ANNEX 14	32
2.15. ANNEX 15	33

1. Proposta didàctica

1.1. Curs al qual es dirigeix

- Primer d'ESO o primer curs del primer cicle.
- S'ha triat aquest curs per ser coherents amb el model de seqüenciació del segon nivell de concreció i, a més, perquè el tipus de textos que s'hi treballen s'adeqüen a les possibilitats, necessitats i gustos de l'alumnat d'aquesta edat. Així mateix es tracta de textos que sovint apareixen al seu entorn quotidià.

1.2. Introducció

1.2.a. Què i per què és important

Aquesta unitat didàctica se centra en l'anàlisi del procés comunicatiu, dels elements que hi intervenen, en la tipologia textual segons els àmbits d'ús, i es treballa especialment la producció del diari i la carta personals, l'entrevista i el debat. També permet treballar els signes de puntuació i l'ús adequat de les majúscules.

En definitiva, es donen recursos a l'alumnat per tal d'augmentar la seva competència comunicativa i lingüística i saber-la aplicar al seu entorn més immediat.

1.2.b. Tema transversal

En aquesta unitat didàctica es treballaran dos temes transversals de manera conjunta: educació per a la pau i educació per a la salut.

Quant al primer tema, educació per a la pau, el Departament de Català el tractarà a partir de l'elaboració i posterior valoració d'entrevistes. L'entrevistador/a haurà de mantenir una actitud de respecte envers els hàbits de lleure que té l'entrevistat/ada i valorar-los positivament. El Departament de Castellà utilitzarà el debat per tal de fomentar actituds de diàleg i respecte per resoldre situacions en què no hi ha coincidència d'opinions.

Quant al segon tema, educació per a la salut, els dos departaments utilitzaran l'entrevista i el debat com a pretext per fomentar hàbits saludables en l'ús del temps d'oci.

1.3. Objectius

Generals	Didàctics
1. Comprendre discursos orals i escrits i	1. Reconèixer actes de comunicació.

<p>interpretar-los amb una actitud crítica, reconeixent-ne les diferents finalitats i les situacions de comunicació en què es produeixen.</p> <p>2. Comprendre i produir amb correcció diversos tipus de missatges orals i escrits aplicant-hi tècniques d'anàlisi i de síntesi.</p> <p>3. Construir i expressar discursos orals i escrits amb coherència, cohesió i correcció, i amb adequació a les finalitats i situacions comunicatives.</p> <p>4. Llegir amb fluïdesa, comprensió i actitud crítica, i valorar la lectura i l'escriptura com a formes de comunicació que constitueixen fonts d'enriquiment i de plaer personal.</p> <p>5. Reflexionar sobre els elements formals i els mecanismes de la llengua en els nivells fonològic, ortogràfic, morfològic, morfosintàctic, lexicosemàntic i textual, i valorar les condicions de producció i recepció a fi de desenvolupar la capacitat de regular les pròpies produccions lingüístiques.</p>	<p>2. Identificar els elements que intervenen en el procés de la comunicació.</p> <p>3. Reflexionar sobre els canvis i les interferències que es produeixen en el procés comunicatiu.</p> <p>4. Reconèixer els elements no lingüístics de la comunicació oral.</p> <p>5. Utilitzar correctament els signes de puntuació.</p> <p>6. Aplicar correctament l'ús de les majúscules.</p> <p>7. Redactar cartes personals amb adequació, coherència, cohesió i correcció.</p> <p>8. Redactar un fragment d'un diari personal amb adequació, coherència, cohesió i correcció.</p> <p>9. Realitzar oralment una entrevista amb adequació, coherència, cohesió i correcció.</p> <p>10. Participar activament en un debat seguint les normes que el regeixen i mostrant-hi una actitud crítica raonada.</p> <p>11. Adquirir actituds de tolerància i respecte envers les diferents maneres d'entendre la realitat tot reconeixent el valor del diàleg per resoldre discrepàncies i confrontacions.</p> <p>12. Adquirir i/o consolidar hàbits saludables en l'ús del temps d'oci.</p>
---	--

1.4. Criteris d'avaluació

- Reconèixer situacions de comunicació.
- Identificar signes i distingir-ne els lingüístics dels no lingüístics.

- Interpretar els significats convencionals d'icones habituals.
- Identificar els elements de l'acte comunicatiu.
- Descriure situacions comunicatives i analitzar-ne els elements.
- Crear noves icones i dotar-les de significat.
- Escenificar una situació comunicativa.
- Interpretar el significat de gestos diversos.
- Reconèixer l'estructura formal de la carta personal.
- Adequar la salutació i el comiat de les cartes segons el destinatari.
- Redactar una carta personal d'acord amb les normes vistes.
- Reconèixer les característiques del diari personal.
- Reconstruir un text amb els trets propis del diari personal.
- Redactar un fragment d'un diari personal.
- Reconèixer i aplicar les regles d'ús de les majúscules.
- Reconèixer i aplicar les regles d'ús dels signes de puntuació.
- Identificar les característiques de l'entrevista oral i escrita.
- Elaborar un qüestionari i realitzar una entrevista.
- Exposar de forma oral l'entrevista prèviament realitzada.
- Identificar les característiques del debat.
- Participar en un debat seguint les regles establertes i exposar-hi actituds crítiques raonades.
- Adquirir actituds de tolerància i respecte envers les diferents maneres d'invertir el temps d'oci.
- Reconèixer el valor del diàleg per resoldre discrepàncies i confrontacions.

1.5. Continguts

Conceptes	Procediments	Actituds
1. Llenguatge i llengua. 2. Concepte de comunicació. 3. La comunicació humana. 4. El procés i els elements de la comunicació. 5. Els elements no lingüístics de la comunicació oral: entonació, gesticulació, to de veu... 6. Tipus de textos segons l'àmbit d'ús. 7. L'entrevista. 8. El debat.	1. Reconeixement de situacions de comunicació. 2. Identificació de signes i distinció entre signes lingüístics i no lingüístics. 3. Interpretació dels significats convencionals d'icones habituals. 4. Identificació dels elements de l'acte comunicatiu. 5. Descripció de situacions comunicatives i anàlisi dels	1. Reconeixement de la riquesa que suposa la utilització de diferents discursos adequats a diferents situacions comunicatives. 2. Valoració de la llengua com un instrument per satisfer una gamma àmplia de necessitats de comunicació. 3. Valoració positiva de les diferents mostres de comunicació personal i

<p>9. El diari personal. 10. La carta personal. 11. Els signes de puntuació. 12. Les majúscules.</p>	<p>seus elements. 6. Creació de noves icones amb significat propi. 7. Escenificació d'una situació comunicativa. 8. Interpretació del significat de gestos diversos. 9. Reconeixement de l'estructura formal de la carta personal. 10. Utilització correcta de la salutació i el comiat de les cartes segons el destinatari. 11. Producció d'una carta personal seguint l'estructura formal d'aquest tipus de textos. 12. Reconeixement de les característiques del diari personal. 13. Reconstrucció d'un text amb els trets propis del diari personal. 14. Redacció d'un fragment d'un diari personal. 15. Reconeixement i aplicació de les regles d'ús de les majúscules. 16. Reconeixement i aplicació de les regles d'ús dels signes de puntuació. 17. Identificació de les característiques de l'entrevista oral i escrita. 18. Elaboració d'un qüestionari i realització per escrit d'una entrevista. 19. Exposició oral de l'entrevista prèviament feta de manera escrita. 20. Reconeixement de les normes que regeixen el debat. 21. Participació a un debat seguint les normes d'aquest tipus de comunicació interpersonal.</p>	<p>interpersonal (la carta personal, el diari personal, l'entrevista, el debat). 4. Autoexigència en les pròpies produccions i respecte per les produccions alienes. 5. Valoració positiva de les peculiaritats d'altri pel que fa a la utilització del temps d'oci. 6. Adquisició i/o consolidació d'hàbits saludables en l'ús del temps d'oci. 7. Consciència de la importància de la comunicació com a fet social. 8. Participació activa i positiva en activitats orals (entrevistes, debats). 9. Respecte per les convencions que regulen la comunicació escrita personal i interpersonal. 10. Valoració de la llengua escrita com a mitjà per transmetre sentiments, sensacions, coneixements... 11. Reconeixement del valor del diàleg per resoldre discrepàncies i confrontacions.</p>
--	---	--

1.6. Metodologia

- a) El treball comença amb la presentació de la unitat a l'alumnat: objectius, continguts, criteris i instruments d'avaluació, tipus d'activitats i temporització. Es tracta d'una etapa de negociació en què definim la relació d'ensenyament-aprenentatge per involucrar l'alumnat en el procés que desenvoluparem. Així coneixeran el que s'espera d'ells i es responsabilitzaran del propi aprenentatge. També potenciam la seva motivació per aprendre.

- b) Després es passarà a la fase de motivació inicial, en la qual es presentaran una sèrie d'activitats que intenten atreure l'interès de l'alumnat per tal de començar millor la tasca.
- c) En tercer lloc passarem a detectar els coneixements previs de l'alumnat, feina necessària per al professorat per saber quin és el punt de partida real i actuar a partir dels resultats obtinguts.
- d) Finalment es duran a terme les activitats d'ensenyament-aprenentatge i d'avaluació, per a les quals es partirà de situacions de comunicació que s'ajustin el més possible a realitats conegudes per l'alumnat. A més, cal afegir que, a partir de la competència comunicativa inicial de l'alumnat, s'intentarà ampliar-la treballant les distintes competències amb activitats tant de comprensió-expressió com de producció-reflexió.
- e) S'adjunta a l'Annex 15 una proposta de model de graella per avaluar el quadern de classe, l'expressió oral i l'expressió escrita, que pot ser utilitzat al llarg del desenvolupament de les sessions.
- f) Recursos o materials: audicions musicals, seqüències cinematogràfiques, fotocòpies, enregistraments de programes de televisió i/o ràdio, premsa escrita, quadern de l'alumne/a, material textual creat per a l'alumnat, llibre de text...

1.7. Temporització d'activitats

	Llengua catalana	Llengua castellana
1ª sessió	<ul style="list-style-type: none"> El professor/a demana als alumnes que, a partir d'allò que saben, defineixin què és la comunicació. S'ha d'intentar que reflexionin: a) Que la comunicació no és exclusiva dels humans. Els animals es comuniquen entre ells i amb els humans. b) Que la comunicació no és només lingüística, sinó que hi ha altres elements que "comuniquen". S'introdueix el concepte de signe i els tipus (vegeu l'esquema 1 de l'Annex 2). S'ha d'il·lustrar cada tipus amb exemples aportats per l'alumnat. Exemples: Gust: dolç, amarg, salat... Olor: ofensiva, agradable... Oïda: campanes, timbres, clàxons... Tacte: temperatura, textura... Vista: creu verda, creu roja, fum, semàfors... A partir d'una sèrie d'icones, han de reconèixer la informació que transmeten (vegeu Annex 2). L'ensenyant ha de fer-los veure que aquestes informacions també les poden obtenir a partir d'un acte de comunicació lingüística (ex: demanant on és el bany al cambrer) i a partir d'aquí, es treballaran els elements de l'acte comunicatiu. El professor/a va completant el quadre dels sis elements a partir de les reflexions que fa amb els alumnes sobre diverses situacions de comunicació. <p>Exemples per suggerir-los:</p> <ol style="list-style-type: none"> L'hostessa diu on són les sortides d'emergència de l'avió (qui dona la informació = emissor; els passatgers = receptors; informació donada = missatge). Un xinès, parlant en xinès, ens demana una informació i no l'entnem (què falla?= el codi compartit, un idioma comú). Quedes per anar al cinema amb un amic teu i li ho proposes per telèfon o per correu electrònic (quina diferència d'emetre els dos missatges hi ha? Per escrit, oralment = canal). A partir d'una frase com "És l'hora!" aplicada a diferents situacions (a un pres al corredor de la mort, a l'esplai al pati d'una escola, una mare al fill al matí...) es pot deduir el concepte de context i la seva importància per a la transmissió d'informació. <ul style="list-style-type: none"> Hauran de fer dues tasques a casa seva: <ol style="list-style-type: none"> Escriure un missatge després de respondre unes preguntes (vegeu Annex 2). Inventar i dibuixar tres icones i tres pictogrames i portar-los a classe. 	<ul style="list-style-type: none"> Presentació de la unitat didàctica (vegeu apartat de Metodologia). Activitat de motivació i d'avaluació inicials: El professor/a presentarà diferents situacions comunicatives enregistrades en vídeo: <ol style="list-style-type: none"> un fragment d'una sèrie de televisió; un fragment d'una peça musical instrumental; un fragment d'una pel·lícula; un fragment d'un debat televisiu; una escena treta d'un informatiu on aparegués un carrer amb trànsit de vehicles i vianants, i semàfors que en regulin l'activitat; un fragment d'un informatiu alemany; un fragment de comunicació entre animals. A mesura que es van visionant cada un dels fragments, el/la professor/a va comentant les diverses situacions comunicatives. Després, per acabar la sessió, el/la professor/a els passarà un qüestionari, que és el que servirà de prova d'avaluació inicial (vegeu Annex 1).

<p>2ª sessió</p>	<ul style="list-style-type: none"> Es procedirà a la lectura en veu alta d'alguns missatges que els alumnes han elaborat a casa (temps recomanat: 10'). Es recolliran les icones encarregades a la sessió anterior, es controlarà qui les ha fet i qui no i es penjaran a l'aula les més reeixides. Es passarà a treballar la comunicació gestual. El professor/a repartirà una cartolina a cada alumne/a el qual haurà de representar gestualment, i sense paraules, la idea que expressa la cartolina que li ha correspost (vegeu Annex 6). (Treball de grup) S'agruparan els alumnes de 3 en 3 i se'ls proposarà que escenifiquin una situació que combini diàleg i mímica. Exemples orientatius: <ol style="list-style-type: none"> Un grup queda tancat dins un ascensor entre dos pisos. El professor descobreix en Pere copiant als companys. Dos joves intenten accedir sense entrada a un concert i el porter els descobreix. (En cas que cap de les situacions proposades sigui del gust dels/de les alumnes, se'ls demanarà que les inventin ells mateixos. Si es creu oportú, pot enregistrar-se l'escenificació i fer-ne els comentaris pertinents.) Deures: Hauran de dur redactada l'anàlisi d'una situació real o fictícia de comunicació i analitzats els elements . 	<ul style="list-style-type: none"> El professor/a repartirà a cada alumne/a una fotocòpia d'un esquema de la classificació dels textos segons l'àmbit d'ús (vegeu Annex 3). Posteriorment el comentarà i els farà destacar els quatre tipus que es treballaran a classe, entre català i castellà, durant les properes sessions. En segon lloc, el professor/a repartirà un model de carta personal i el llegiran en veu alta alguns/es alumnes. També els recordarà les dades que han d'aparèixer a cada una de les cares del sobre. La primera activitat consistirà a presentar la carta amb les parts de l'estructura enumerades i a baix hi apareixerà el nom de cada part de manera desordenada. Els alumnes hauran de relacionar cada número amb el seu nom corresponent. Després se'ls formularan una sèrie de preguntes referides al contingut de la carta (vegeu Annex 4). A l'Annex 5 s'inclourà un llistat de fórmules de salutació i comiat en català i en castellà. Després hauran d'escriure les salutacions i comiats que farien a persones distintes.
<p>3ª sessió</p>	<ul style="list-style-type: none"> L'ensenyant recollirà alguns exercicis d'anàlisi de situacions que han elaborat els/les alumnes i es comenten en veu alta. A continuació, i per tal d'introduir el diari personal, es farà una reflexió en el sentit de fer-los veure que, tot i que en la majoria de situacions comunicatives treballades hi ha un/s receptor/s, pot haver-hi casos en què aquest/s no hi sigui/n i la intenció no sigui essencialment comunicativa: el diari personal. Es farà un sondeig per saber quants d'alumnes tenen el costum de fer-ne. A partir d'aquells/es que contestin afirmativament, s'intentarà que comentin què els ha impulsat a escriure un diari i amb quina periodicitat l'escriuen, si el mostren a qualcú... Aquest diàleg haurà de servir perquè es vagin perfilant les característiques d'aquest tipus de text, es vagin apuntant a la pissarra i ells/elles les copiïn al seu quadern (duu data, periodicitat, és un registre d'experiències, sentiments i emocions, no té destinatari, és com un diàleg amb un mateix, s'hi poden incloure dibuixos, fotos, retalls, poemes...). Després, es llegiran en veu alta i es comentaran els models de diari personal que apareixen a l'Annex 8, i a ca seva hauran de fer l'exercici 4. S'aprofitaran els textos per reforçar les normes de l'ús de les majúscules, que han treballat a l'etapa anterior. 	<ul style="list-style-type: none"> El professor/a repartirà a cada alumne/a una fotocòpia on hi haurà dues cartes personals sense signes de puntuació (vegeu Annex 7). A la primera el professor/a anirà indicant els signes que s'han de posar, alhora que introduirà les regles que segueix cada cas, les quals aniran anotant al seu quadern de classe. També anotaran els casos en què hi ha diferències en l'ús dels signes de puntuació entre el català i el castellà (signes d'interrogació i admiració, ús de dos punts o coma a les salutacions d'una carta i ús de coma o punt darrera els comiats). En finalitzar aquesta activitat els alumnes, sense ajuda, hauran de puntuar correctament el segon text. Així mateix hauran d'assenyalar les majúscules que hi apareixen i agrupar-les segons les seves regles d'ús. Després es farà un exercici d'autocorrecció. Per acabar la sessió el professor/a comanarà, com a treball de casa per a la següent sessió, que la meitat dels/les alumnes escrigui una carta a l'altra meitat (cadascú al company/a que prèviament el professor/a els haurà assignat). Hauran d'aplicar l'estructura treballada a classe i utilitzar, com a mínim, un de cadascun dels signes de puntuació vists.

<p>4ª sessió</p>	<ul style="list-style-type: none"> El professor/a recollirà el text fet a casa i se'n llegiran alguns en veu alta. La posada en comú pot ser especialment interessant perquè els resultats poden ser molt divergents. A continuació, es llegiran els dos models de text de l'Annex 10, per comentar l'ús especial que s'hi fa de les majúscules. Per introduir el tema de l'entrevista, se'ls passaran dos tipus d'activitats: <ol style="list-style-type: none"> Es comentaran les característiques més rellevants de l'enregistrament d'una entrevista televisada d'actualitat. Es llegirà un fragment d'una entrevista escrita a un personatge de plena actualitat (vegeu Annex 11). Col·lectivament, s'aniran concretant les característiques de l'entrevista, tant formals com de continguts. S'aprofitarà el mateix text per fer-los fer pràctiques sobre els signes de puntuació, i a ca seva hauran de completar el fragment d'entrevista sense puntuar que es troba a l'Annex 11 a la pregunta 2. 	<ul style="list-style-type: none"> Aquesta sessió es dedicarà a l'organització del debat. En primer lloc es passarà un vídeo amb l'enregistrament d'un debat televisiu. El professor/a els farà observar les regles que s'han de seguir per participar-hi correctament. El tema del debat serà: <i>La utilización de vuestro tiempo libre</i>. El professor/a els organitzarà en grups de quatre i reflexionaran sobre una sèrie d'aspectes que s'escriuran a la pissarra (vegeu Annex 9). Un membre del grup actuarà de secretari i anotarà les conclusions per escrit. Finalment els alumnes que han escrit la carta, la lliuraran al company/a corresponent. El professor/a comanarà als alumnes que l'han rebuda que tornin la resposta a la propera sessió.
<p>5ª sessió</p>	<ul style="list-style-type: none"> S'hi llegiran alguns fragments de l'entrevista puntuada i es comentaran les divergències, si n'hi ha. Agrupats en parelles, elaboraran un qüestionari d'entrevista, tenint en compte les qüestions següents: <ol style="list-style-type: none"> Tema: l'ocupació del temps lliure. Extensió: deu preguntes. Entrevistat/ada: qualsevol persona major de deu anys. S'hi recordaran les convencions que s'han treballat a la sessió anterior i se'ls recomanarà una bona presentació, millor amb processador de textos. L'entrevista realitzada s'haurà de presentar a la classe següent. 	<ul style="list-style-type: none"> La sessió es dedicarà a la realització del debat: El professor/a triarà un moderador/a que donarà el torn de paraula i animarà a la participació del públic. Els/les portaveus de cada un dels grups seran els components de la mesa i la resta de la classe farà de públic. <ol style="list-style-type: none"> A la primera part del debat, els membres de la mesa exposaran les conclusions a què va arribar el grup. A la segona part hi intervindrà el públic. Per acabar, els/les alumnes lliuraran les respostes a les cartes que reberen a la sessió anterior. A la propera sessió totes s'han de lliurar al professor/a.
<p>6ª sessió</p>	<ul style="list-style-type: none"> Per parelles, hauran de simular l'entrevista que han fet: un/a farà d'entrevistador/a i l'altre/a farà d'entrevistat/ada. (Si es creu oportú es poden enregistrar les entrevistes per poder-ne fer un comentari). Aprofitant tota la informació recollida a les entrevistes realitzades, es plantejaran diferents reflexions sobre la utilització del temps lliure a part de la població entrevistada i les possibles alternatives d'oci. 	<ul style="list-style-type: none"> Prova específica d'avaluació. <p>Els/les alumnes han de realitzar la prova escrita que s'adjunta a l'Annex 12, que consta de dues parts: una d'anàlisi i una altra de creació.</p>
<p>7ª sessió</p>	<ul style="list-style-type: none"> Prova específica d'avaluació. <p>Els/les alumnes han de realitzar la prova escrita que s'adjunta a l'Annex 13, que consta de dues parts: una d'anàlisi i una altra de creació.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sessió de revisió. <ol style="list-style-type: none"> Es farà la revisió de les proves escrites. Si els resultats s'ajusten als objectius, se'ls passarà un qüestionari sobre la unitat didàctica (vegeu Annex 14). També es faran unes reflexions finals sobre el tema transversal. Cas de no haver aconseguit els objectius mínims, es realitzaran les activitats de reforç que es creguin oportunes.

8ª sessió	<ul style="list-style-type: none"> • Sessió de revisió. a) Es farà la revisió de les proves escrites. Si els resultats s'ajusten als objectius, se'ls passarà un qüestionari sobre la unitat didàctica (vegeu Annex 14). També es faran unes reflexions finals sobre el tema transversal. b) Cas de no haver aconseguit els objectius mínims, es realitzaran les activitats de reforç que es creguin oportunes. 	
-----------------------------	---	--

2. Annexos

2.1. Annex 1

1. ¿Se establece comunicación en todas las secuencias? Si crees que no, en cuál no es así y por qué.

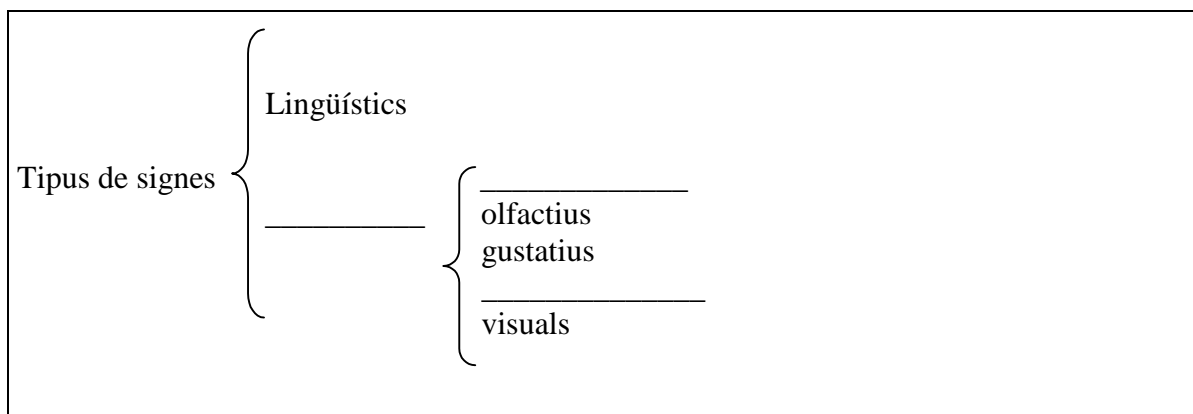
--

2. Completa cada uno de los siguientes recuadros teniendo en cuenta la pregunta que aparece en la parte superior de las columnas:

Secuen- cias	Quién proporciona la información	Quién la recibe	Qué información se transmite	Qué lenguaje se utiliza	Cómo llega la información al que la recibe	Dónde ocurren los hechos
Serie						
Música						
Película						
Debate						
Calle						
Alemán						
Animales						

2.2. Annex 2

LA COMUNICACIÓ

Esquema 1

1) Digues quines idees evocuen aquests signes.

2) Escriu un missatge després de respondre aquestes preguntes:

- a) qui en serà l'emissor?
- b) qui en serà el receptor?
- c) quina informació aportarà?
- d) en quina situació es produirà?
- e) quin codi utilitzarà?
- f) quin canal utilitzarà?

2.3. Annex 3

ÁMBITO COTIDIANO (PERSONAL I LABORAL)	ÁMBITO DE LOS MEDIOS DE COMUNICACIÓN DE MASAS	ÁMBITO ACADÉMICO	ÁMBITO LITERARIO
-Conversación cara a cara -Conversación telefónica -Postal -Invitación -Felicitación -Itinerario -Narración oral -Instrucciones de formularios para manejar máquinas -Carta personal -Receta -Diario personal -Coloquio -Carta formal -Guía turística -Folleto explicativo -Debate -Instancia -Reclamación -Horóscopo -Currículum	-Entrevista -Anuncio -Noticia -Cómic -Sinopsis de una película -Boletín meteorológico -Carta a la dirección -Crítica periodística -Artículo de opinión -Crónica periodística -Teleserie -Reportaje	-Examen oral -Examen escrito -Definición de diccionario -Resumen -Toma de apuntes -Bibliografía -Trabajo de clase -Acta de reunión -Elección de delegados -Esquema -Mapa conceptual -Ficha -Exposición oral -Encuesta -Descripción técnica -Instrucciones para hacer experimentos -Recensión -Comentario de texto	-Retrato -Auca -Poesía (y canciones) -Diálogo teatral y narrativo -Caricatura -Descripción de objetos -Cuento -Rondalla -Adivinanza -Descripción de paisajes -Cómic -Refrán -Textos teatrales -Carta literaria -Descripción de ambientes -Novela -Película -Instrucciones imaginarias -Biografía

2.4. Annex 4

1	Munich, 21 de marzo de 1953
2	Querida tía Adina:
3	<p>Gracias por tu carta y por el dinero. Me compraré algo con él. Aquí el tiempo pasa muy despacio. Antes pasaba más rápido porque me estaba haciendo ilusiones. Ahora ya no me las hago. Tú dices que debemos buscar el sentido que tiene todo lo que ocurre. Pero a veces uno no encuentra más que una tomadura de pelo. Puede que a ti no te pase porque eres mayor y no te dejas engañar.</p> <p>Quiero decirte que yo pensaba que un padre es lo mejor que un niño puede tener en este mundo. Y ahora te diré cómo es el padre de Mona. Se cansó de ella y sólo quería quitársela de encima. Pienso que hubiera sido mucho mejor no tenerlo.</p> <p>Rudolph y Conrad están bien y han crecido. En cuanto acabe el curso, volveré a casa. El último día es el 5 de junio. Así que no puedo moverme hasta entonces.</p> <p>¿Has ido a nuestra cabaña? ¿Sigue Papá Pelerín en su sitio? Espero que sí. Habrá resistido bien el invierno porque antes de irme le puse el impermeable. Supongo que ahora habrá muchas flores. ¿Han florecido las lilas? ¿Y el manzano? Quizás no, porque se está haciendo viejo. ¿Te acuerdas de la malva que planté junto al porche? ¿Ha crecido? Compraré semillas con el dinero que me mandaste y las llevaré para plantarlas todo alrededor de la casa. Quedará preciosa. Por favor, escíbeme pronto.</p> <p>Te quiere mucho.</p>
4	Loella
5	P.D. ¿Cómo está Fredrik Olsson? Aquí te mando un sobre con sellos extranjeros que me han regalado. La próxima vez que tú o tío David vayáis al bosque, ponedlo en el brazo de Papá Pelerín. Fredrik se lo llevará. Él me dio muchas cosas cuando estaba sola. Sabrá que yo se los mando.

[María Gripe: *La hija del espantapájaros*]

Actividades:

1) Asigna el número adecuado a cada una de las siguientes partes, que constituyen la estructura básica de una carta personal:

- DESPEDIDA Y FIRMA: _____
- CUERPO: _____
- LUGAR Y FECHA: _____
- POSTDATA: _____
- SALUDO: _____

2) Responde las siguientes preguntas sobre el contenido de la carta de Loella:

2.1. ¿Cuántos personajes aparecen? ¿Quiénes son y qué relación mantienen con Loella?

2.2. ¿Qué opina Loella del padre de Mona? ¿Y de los padres en general?

2.3. Explica, con la ayuda del diccionario, el significado de las siguientes palabras y expresiones:

- malvas

- porche

- tomadura de pelo

2.4. ¿Qué signo de puntuación utiliza Loella para demostrar que tiene muchas ganas de recibir nuevas noticias?

2.5. ¿Qué papel cumple en este texto la postdata?

2.5. Annex 5

CATALÀ	CASTELLÀ
SALUTACIONS	SALUDOS
<ul style="list-style-type: none"> - Hola (+ nom), - Estimat/ada/íssim/íssima (+ nom), - Benvolgut/uda (+ nom), - Senyor/a (+ nom), - Uep, com va?, - Marxa tot?, - (Nom propi), - (Tractaments amorosos): Amor meu, <li style="padding-left: 150px;">- Vida meva, <li style="padding-left: 150px;">- Bombó... 	<ul style="list-style-type: none"> - Hola (+ nombre): - Querido/a/ísimo/ísima (+ nombre): - Señor/a (+ nombre): - ¿Qué tal colega? - ¿Cómo te va la vida? - Tío/a: - (Nombre propio): - (Tratamientos amorosos): Amor mío: <li style="padding-left: 150px;">- Vida mía: <li style="padding-left: 150px;">- Nene/a...
COMIATS	DESPEDIDAS
<ul style="list-style-type: none"> - Adéu. - Teu/teva per a sempre. - A reveure. - Ens veurem aviat. - T'estima (molt). - Mai no t'oblida. - Salutacions. - Atentament. - Una besada. - Salut (i força). - Una abraçada... 	<ul style="list-style-type: none"> - Adiós. - Hasta pronto. - Hasta luego. - Hasta siempre. - Te quiere (mucho). - Tu amigo/a que nunca te olvida. - Besos / muchos besos - Ya nos veremos. - No te olvides de mí. - Saludos. - Atentamente...

Escribe ahora cómo encabezarías y cómo despedirías una carta que fuera dirigida a las siguientes personas:

Tu hermano	Un ex compañero de clase
Tu abuelo o abuela	Tu profesor o profesora de lengua
Tu deportista favorita	Tu pareja

2.6. Annex 6

1) Pensa els gestos que podrien expressar els significats següents:

aturar	adéu	renyar	silenci	xerrar baix	fer autostop
anar a peu	aplaudir	no se sent	fa pudor	fa calor	fixa't
vull beure	tenir gana	tenir son	doblers	vine	fer tard
molt bé	malament	és boig/boja	acaba ja!	pujar	sorpresa
a poc a poc	ràpidament	partim	telèfon	fer un tant	ens veurem més tard

2.7. Annex 7

Textol

San Esteban del Valle 3 de agosto de 1996

Hola Juanma

Sólo hace dos días que llegué a este sitio y ya tengo ganas de saber de la panda... Qué tal os va a los que quedáis por ahí

Como ves mi madre se salió con la suya y aunque yo prefería ir a la playa aquí estamos disfrutando de un lugar tranquilo con muy buen clima Entre nosotros de momento esto es un muermo y hace un frío que pela

La verdad es que la zona es muy bonita y pronto vamos a organizar excursiones para conocerla bien ir al río y aprovechar todas las fiestas Hasta ahora no hemos visto casi nada pero aquí al lado hay un pueblo que nos ha llamado mucho la atención han pintado en las paredes de las casas cuadros muy famosos y parece que estás en un museo cuando andas por allí El próximo día que vayamos llevaremos la cámara y yo compraré una postal para tu colección Creo que te gustaría verlo

Por cierto en el viaje llevé todo el tiempo los cascos con la cinta que me grabaste oye es estupenda

Bueno acabo ya pero en otro de estos ratos silenciosos de siesta hasta mi hermana duerme como una marmota te volveré a escribir Dile a Chencho que no se preocupe que la Física ya no se le va a resistir y que me escriba él también Así me contáis qué hacéis por Elche todo este mes

Ah no tires el sobre que he puesto la dirección con todos los datos Yo aquí no tengo teléfono

Hasta pronto palmadas y apretones a repartir

Javi

P D Seguíis con el baloncesto No bajéis la guardia esta temporada

Texto 2

Santiago de Chile 25 de junio de 2001

Hola Óscar

Cómo estás Yo estoy super bien Te cuento que el otro día fuimos de paseo Scout al Gran le mans esto es una carrera en bicicleta Duró cuatro horas y yo pertenezco a la patrulla Búhos

Bueno comenzó todo La partida fue impresionante era como una pista de 800 metros más o menos La primera vuelta la dio Matías tú lo conoces partió tercero pero entregó la bici primero El tercero en correr era yo Me pasaron la bici y como en los 600 metros me caí Casi me alcanzan pero no lo lograron

Bueno después en mi vuelta 16 me tocó correr con Paula Peleamos manubrio con manubrio pero al final yo gané Fueron 3 40 horas de carrera y al final ganamos Sentí una alegría tan grande como cuando tú viniste la última vez a Chile

Muchos cariños se despide

Carlos

P D Cuando vuelvas te aviso que tendrás que estar muy entrenado para ganarme me he convertido en el rey de la bici

2.8. Annex 8

Text 1

“Dissabte, 4 de maig

La tia Pam vindrà demà! Horror. Potser ara que tinc acne no em besarà. Aquest n'és l'únic avantatge que se m'ocorre. Avui, m'he posat la crema per segona vegada. Estic sorprès perquè no hi veig cap millora.

La mare i el pare sortiren durant una hora, i em van encarregar que “tingués compte” de Susie, una expressió que, a ella, no li agrada precisament. Així i tot (...)

Diumenge, 5 de maig

La tia Pam va venir i em féu el bes de Dràcula, a pesar que estic cobert de grans. Espere que siguin contagiosos. Voldria saber on puc trobar més coses sobre acne. Podria tornar a provar el diccionari de la biblioteca de l'institut. Hi haurà un remei màgic?

Dilluns, 6 de maig

El diccionari no m'ha servit de molt. Deia que l'acne era una “erupció de la pell amb granets rojos”. Fa que la meua cara sembla un volcà. Desesperat, amb la crema que use. Sembla una total pèrdua de temps, però l'article deia que val la pena provar cremes i locions diferents fins que se'n trobe una que actue sobre la pròpia pell. La mare m'ha comprat una nova pomada (...)

[Aidan Macfarlane i Ann Mcpherson: *Diari d'un jove maniàtic*]

Preguntes:

- a) Com sabem visualment que es tracta de fragments d'un diari personal?
- b) Quin és el tema que tenen en comú els tres dies?
- c) Què signifiquen les expressions "el bes de Dràcula" i "la meua cara sembla un volcà"?
- d) Justifica les majúscules que apareixen al text del dia cinc.

Text 2

Estimat diari, com que hem d'acabar sent grans amics, començaré per explicar-te qui sóc. El meu nom és Anna Frank. Tinc tretze anys. Vaig néixer a Alemanya el dotze de juny de mil nou-cents vint-i-nou...Com que la meva família era jueva, vam emigrar a Holanda quan Hitler arribà al govern.(...) Les coses es varen posar molt malament per als jueus. Van obligar el pare a abandonar el negoci. Havíem de dur estrelles de David grogues cosides a la roba. Vaig haver de donar-los la meva bicicleta. Ja no podia anar a cap escola holandesa. No podia anar al cinema, o pujar en un cotxe, ni tan sols als tramvies... i moltes altres coses.

[Anna Frank: *El diari d'Anna Frank*]

Preguntes:

a) Hi ha un receptor en aquest text?

b) Quina informació sabem, d'Anna Frank?

c) De quins fets històrics parla?

d) Justifica les majúscules que apareixen al text.

Text 3

Dia 18 d'agost de 1906

Anit passada, com me vaig colgar, no sabia què tenia; no estava fi. No he dormit gaire; com que tenga febre. Se fa hora d'aixecar-me; m'aixec i el guia me toca i diu que mos espera amb les bísties a punt de partir. Encara no són les cinc. Quin mal glop per mi! me sent febrós. Toc al Dr.Schädel, i li dic què em passa. Ell em dóna coratge, i me treu una dosi d'antipirina que duu per un cas de casos. La prenc; però, naturalment, en deu ni quinze minuts no són coneixedors els efectes. Haver d'empendre una jornada de deu hores, a cavall, amb febre, així mateix és un poc massa arriscat. ¿Si vésem un metge? Però en aquestes hores, ¿on en trobam cap? La bona sort, n'hi ha un, no gaire lluny de la fonda, conegut i amic, que ens ajudà aquests dies a fer l'estudi de l'urgellenc.

[Antoni M. Alcover: *Diari de viatges*]

Preguntes:

a) Resumeix-ne el contingut.

b) Explica el significat de les expressions següents: "no estava fi", "mal glop", "donar coratge".

c) Amb l'ajuda del professor/a, esbrina què vol dir "fer l'estudi de l'urgellenc".

d) Quines informacions hi trobes de l'època en què s'escriu el diari?

Text 4

Completa els espais en blanc d'aquesta hipotètica pàgina de diari:

Dia 12 d'abril de 2002

Avui estic perquè ha vingut i m'ha dit que
..... perquè el seu pare:
..... I això que.....
....., i tots sabem que

Tants de dies pensant en i en.....
....., i ara..... Els
pares.....!

2.9. Annex 9

1) ¿Qué hacéis en vuestro tiempo libre?:

- Mirar la televisión
- Jugar con la consola
- Ir al club
- Escuchar música
- Practicar algún deporte
- Pasear o hablar con los amigos
- Leer libros, cómics, revistas...
- Ir al cine
- Escribir cartas, un diario personal, relatos, poesías...
- ...

2) ¿Qué tiempo dedicáis a estas actividades?

3) ¿Es suficiente, es poco, es demasiado?

4) ¿Os gustaría hacer otras actividades?

5) ¿Creéis que en vuestra localidad tenéis suficientes servicios públicos que facilitan vuestras actividades?

6) ¿Cómo valoráis el uso de alcohol y drogas entre los jóvenes de hoy?

2.10. Annex 10

Comenta la utilització de les majúscules en els textos següents:

Text 1

Carta a mi mateixa

EN JONÀS VA BESAR-ME!

Tranqui, Mary, tranqui. Si no, et pots cremar.

Els meus pensaments se m'embullen i en tinc un feix tan gran, que no cabrien en tots els fulls grocs, blancs, verds, blaus, que va regalar-me la Camil·la Xampú, ni en totes les col·leccions repes que tinc.

EN JONÀS VA BESAR-ME!

Tranqui, Mary, tranqui. Vols cremar-te?

Després d'acordar la cita vaig dutxar-me.

Com que els meus cabells negres són molt estarrufats i m'agraden llisos, quan els tinc molls m'hi penjo pesos lligats a les puntes. Sempre separo la tofa molla en set flocs. I m'hi estic l'estona que puc, aguantant com una princesa egípcia.

No vaig pintar-me gens, perquè sé que no li agraden les potingues.

[Miquel Obiols: *El tigre de Mary Plexiglàs*]

Text 2

[Hergé: *Les aventures de Tintin: El tresor de Rackham el Roig*]

2.11. Annex 11

Entrevista a Yoshio Usui, creador de Shin Chan

Dia 16 de febrer de 2002, barri de Ginza, Tòquio.

Marc Bernabé, que firmo aquesta entrevista, sóc juntament amb la Verònica Calafell el traductor de la sèrie *Shin-chan* al català, tant en la versió animada que emet el canal K3 com en la versió còmic que edita Planeta De Agostini. Vaig aconseguir concertar una cita amb el dibuixant YoShito Usui, el creador de *Shin-chan*, i la seva dona, una encantadora parella, i vaig aprofitar per fer-li la següent entrevista després d'explicar-li l'èxit que la seva creació estava tenint a Catalunya i la polèmica que ha generat.

En Yoshito Usui és un home afable de quaranta i pocs anys, prim i d'estatura mitjana, amb una mitja melena tenyida discretament de castany. La veritat és que no s'assembla pràcticament gens a la seva paròdia a la sèrie, l'Usuto Yoshii. No té bigoti ni tampoc porta ulleres.

Bé, després d'aquesta petita introducció passarem a l'entrevista...

Marc Bernabé: Comencem l'entrevista. Primer de tot, bona nit. Primera pregunta: quan va debutar?

Yoshito Usui: Bona nit. Bé, va ser quan tenia 27 anys... És a dir, deu fer uns 15 anys. Vaig començar a dibuixar el *Shin-chan* fa uns 11 anys, més o menys... I un any després, es va estrenar la sèrie a la televisió. Actualment, se celebren els deu anys d'emissió.

M.B.: Quines altres obres ha dibuixat, apart de *Shin-chan*?

Y.U.: Només en tinc una, es diu *Super Shufu Tsukimi-san* ("La sra. Tsukimi, supermestressa de casa").

M.B.: Eh? Només una? Però si n'hi ha d'altres, jo les he vistes a les llibreries...

Y.U.: Bé, aquelles són obres de fa mooolt de temps... I no les vull contar perquè em fa vergonya (riu). O sigui, que ho deixem amb en *Shin-chan* i *Tsukimi-san*.

M.B.: Molt bé, com vostè vulgui... Per cert, viu a la ciutat de Kasukabe, igual que en Shin-chan? Té fills?

Y.U.: Sí, visc a Kasukabe, però allà no hi ha absolutament res, és una ciutat molt avorrida... I sí, tinc dues filles, de 17 i 18 anys.

M.B.: S'assemblen al Shin-chan, les seves filles?

Y.U.: Doncs no, no gaire... (riu)

M.B.: D'on va treure la idea de *Shin-chan*?

Y.U.: De la meva pròpia infantesa...

M.B.: No em digui que vostè s'assemblava a en Shin-chan, quan era petit...

Y.U.: No, assemblar-m'hi no gaire, però sempre he pensat que m'hauria agradat ser un nen com ell...

M.B.: Que li hauria agradat assemblar-se a en Shin-chan? Vol dir que li agrada el caràcter del seu personatge?

Y.U.: Això mateix... Tant de bo hagués sigut tan trapella com ell (riu).

M.B.: D'on s'empesca els gags i els jocs de paraules que surten contínuament a la sèrie?

Y.U.: Bé, sobre els jocs de paraules, no he inventat res de nou, simplement em fixo en els nens, en què fan i què diuen, i ells solen fer aquest tipus d'errors amb el llenguatge, moltes vegades expressament. De fet, m'imagino que els nens catalans deuen fer exactament el mateix. M'agraden molt els nens i

m'hi fixo bastant. Sobre els gags, bé... Suposo que me'ls empesco a base d'observar tot el que passa al meu voltant i també inspirant-me en la meua pròpia experiència.

M.B.: En un principi, l'obra es va publicar en forma de fulletons mensuals a una revista molt poc coneguda anomenada *Manga Action* (ara, però, la sèrie es publica a la revista *Manga Town*) Per què creu que *Shin-chan*, sent una sèrie que en principi molt poca gent hauria de conèixer, ha tingut un èxit tan gran al Japó?

Y.U.: Doncs no en tinc ni idea... (riu) Ni la més remota idea.

M.B.: Quan va començar la sèrie, va pensar que podria esdevenir un èxit?

Y.U.: Bé, de fet no vaig començar-la pensant en si podria tenir èxit o no, però m'hi vaig esforçar molt.

Activitats:

1) Fixa't bé en les característiques de l'entrevista que has treballat a classe i cerca-les en el model anterior.

2) Aquí tens la continuació de l'entrevista anterior, però han desaparegut alguns signes de puntuació... i els hauràs de restituir! (en el seu lloc hi ha un *)

M.B.: Treballa amb ajudants * La seva paròdia a la sèrie *Shin-chan* * el dibuixant Usuto Yoshü * té la seva dona que l'ajuda... El seu cas és el mateix *

Y.U.: No * jo treballo completament sol... I la meua dona no m'ajuda * (riu)

M.B.: Creu que *Shin-chan* és un còmic o una sèrie de dibuixos animats per a nens *

Y.U.: En absolut *Aquesta sèrie la vaig pensar com una sèrie exclusivament per a adults * I per tant *trobo normal i comprensible que els pares no vulguin deixar que els seus fills la vegin *

M.B.: Però de fet * a la tele japonesa la sèrie es passa els divendres a la tarda, just quan acaba el *Doraemon*... Sent així* és inevitable que els nens la mirin*.... no?

Y.U.: Sí * l'acaben mirant... No crec que sigui el més apropiat* la veritat * Jo vaig dir als de la cadena de televisió que la sèrie estava enfocada per a adults* però ells em van dir que no els importava * que l'emetrien en aquella franja tant sí com no... “

[Col·lecció Shin-Chan núm.9. Planeta deAgostini còmics

2.12. Annex 12

1. Lee el siguiente texto:

Felanitx, 11 de abril de 2002

Querido Mario:

Te escribo para decirte que aún no he podido ir a recoger tu moto al taller de Campos, pero esta tarde intentaré mandar a mi hermana para que lo haga, aunque ya la conoces...

Piensa que el curso ya termina, que el verano se acerca y que ¡pronto nos veremos! ¿Estás tan contento como yo?

Hasta pronto,

Elena

P.D. Acuérdate de traer todo tu equipo de tenis y así nos evitamos problemas.

Preguntas:

- a) Identifica en el texto los elementos de la comunicación y organízalos en un esquema.
- b) Señala las mayúsculas del texto y explica la regla que siguen.
- c) Señala gráficamente en el texto las partes en que se divide la estructura de una carta personal.
- d) Señala los signos de puntuación que aparecen y explica el porqué de su uso.
- e) Describe una situación en la que el emisor y el receptor se comuniquen con gestos.
- f) Redacta un fragmento de tu diario personal (de 10 líneas aproximadamente).

2.13. Annex 13

1) Tria una de les següents opcions i redacta-la en 10-15 línies:

- Opció A: Ets de viatge d'estudis a París i escrius una carta al teu germà per explicar-li el que hi has fet.
- Opció B: Has presenciat un robatori i expliques el fet en una carta al teu millor amic/amiga.
- Opció C: Escriu una carta al teu estimat/ada.

2) Puntua adequadament aquest text:

Pes seixanta-sis quilos i mig que és massa per a mi des que tenia deu anys Em solien dir bombolla mantegosa i cul gros i deien que quan corria hi havia un terratrèmol Tenia unes quantes amigues però fins i tot elles em deien malnoms per darrere Tinc l'esperança de perdre deu quilos i aleshores podré anar a les discoteques a passar-m'ho bé però no estic segura de quin hauria de ser el meu pes adequat Pot ajudar-me per favor Li ho he preguntat a la meua mare però em va contestar que no li importava gens ni mica si jo pesava poc o massa

3) A continuació tens quatre frases relacionades amb quatre possibles situacions de comunicació. Completa el quadre amb els elements que els correspondrien:

- a) “A continuació sentirem les darreres notícies...”
- b) Disc de prohibit aparcar.
- c) “Em pot dir els horaris del tren d'Inca?”
- d) “Hauràs de repetir l'exercici perquè no està bé.”

	Emissor	Receptor	Context	Codi
A				
B				
C				
D				

2.14. Annex 14

Qüestionari d'avaluació de la unitat didàctica

1. QUÈ T'HA SEMBLAT EL TREBALL REALITZAT?
 - Bo i interessant
 - Regular
 - Poc interessant
2. LES ACTIVITATS, HAN ESTAT BEN ORGANITZADES?
3. QUINES ACTIVITATS T'HAN INTERESSAT MÉS?
4. QUINES ACTIVITATS T'HAN INTERESSAT MENYS?
5. EL MATERIAL DE QUÈ HAS DISPOSAT T'HA SEMBLAT:
 - Excessiu
 - Suficient
 - Escàs
6. L'ACTITUD DEL/LA PROFESSOR/A T'HA SEMBLAT:
 - Adequada
 - Autoritària
 - Passiva
 - Estimulant
7. COM VALORES L'ACTIVITAT CONJUNTA ENTRE CATALÀ I CASTELLÀ SOBRE LA COMUNICACIÓ:
 - M'ha ajudat molt a entendre el tema.
 - M'ha ajudat, però la feina ha estat massa reiterativa.
 - Els meus resultats han estat millors que si ho haguéssim fet només en una llengua.
 - Avorrida, pesada.
8. OBSERVACIONS:

2.15. Annex 15

Alumnes	Quadern			Exposicions orals							Exposicions o proves escrites					
	Correcció gramatical	Organització	Presentació	Posat i gest	Veu (potència, ritme, articulació)	Correcció lingüística	Estructura	Claredat	Coneixements i domini del tema	Impressió del conjunt	Adequació al context	Presentació	Coherència i cohesió	Correcció gramatical	Comprensió del text	Valoració crítica